Mizah

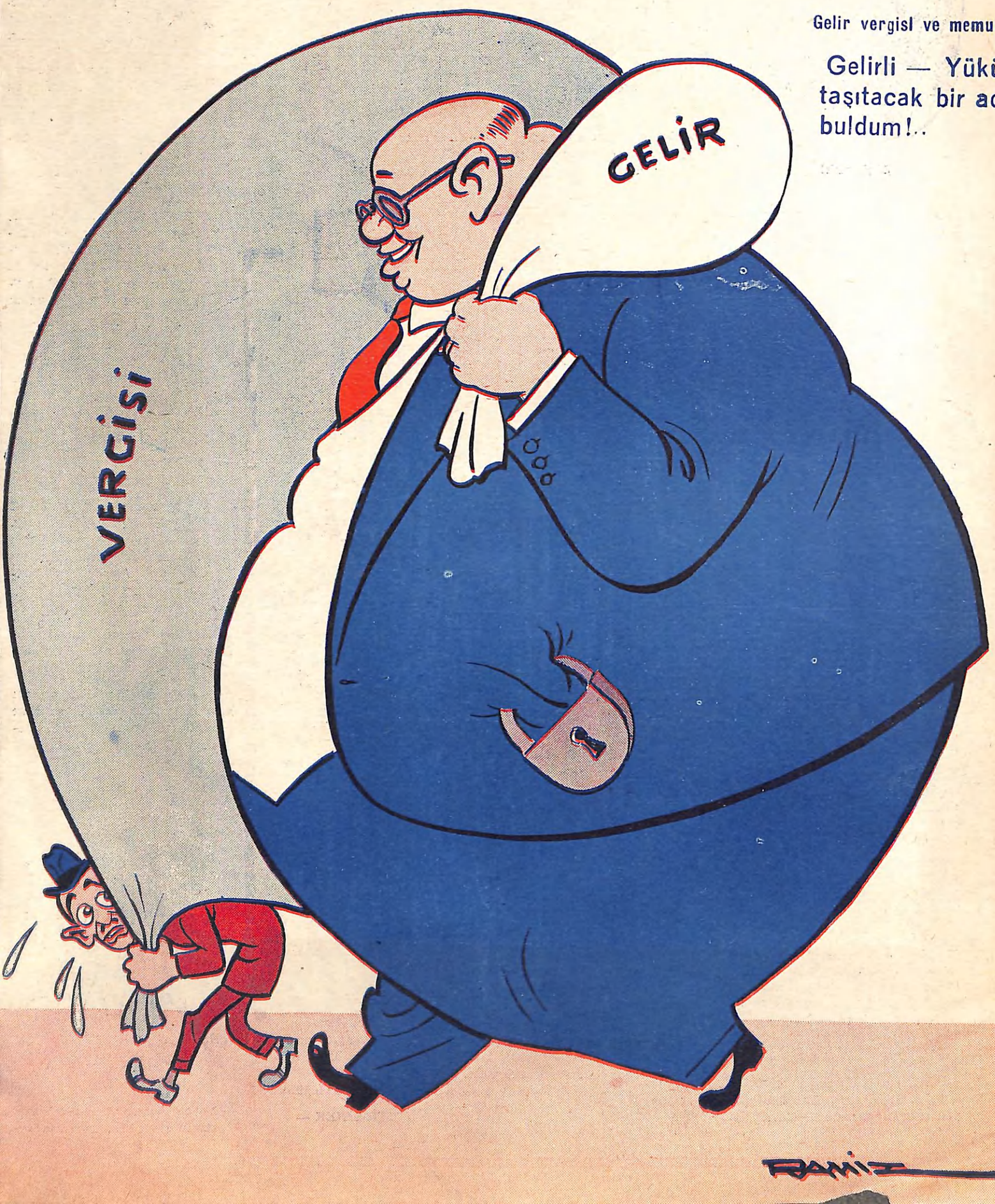

Gelir vergisi ve memurlar:

Gelirli — Yükümü taşıtacak bir adam buldum!..

Alışkanlık!

— Kürekçiye ihtiyacın var mı?
— Hayır, kürek mahkûmuna ihtiyacım var!

— Resmin bu kadar açık olması fena!
— Evet, bilhassa ağzı!

Anlayana

KLÂKSONZEDELER

Türkün aklı başına galiba sahiden geç geliyor. İstanbulun sevimli Valisi, vali olalı bir yılı geçtikten sonradır ki gürültüyle mücadele yolunda klâkson çalmayı (şimdilik bazı semtlerde kaydile) yasak ettirebildi. Kendisini, bütün mesai arkadaşlarile beraber can ve gönülden tebrik ederiz:

Bir karar aldın ki hoşnut eyledin İstanbulu duasile daima böyle isabetli kararlar vermesini temenni ederiz. Bazı ekâbir gibi takside çalıştırdığımız araba olmadığı için, ille muhalefet olsun diye sevimli Valimizin bu kararına muhalefette ayak diremek taraflısı değiliz. Körü körüne muhalefetten ne çıkar? Eser meydanda... Çıkın Beyoğluna... Oh! diyeceksiniz, dünya varmış. Gördün mü sinir hekiminden vali yapmanın faziletini?...

Artık otomobiller zart zurt edemiyecek; kafa patlatmıyacaklar. Eskiden avaz avaz klâkson çalıyordum, duyup da yoldan çekileydi köpoğlu diyerek, kaza yaptıktan sonra kendini müdafaa eden ve belki haklı çıkan şoför milleti şimdi gözünü açmak, ihtiyatlı araba sürmek mecburiyetinde kaldığı için tabii karardan hoşnut değil... Amma halk memnun... Cadde üstünde evleri, dükkânları olanlar memnun; şoförlerden ve bu yasakla menfaatleri şu veya bu suretle zarar görenlerden başka herkes memnun!

Şimdi iş, timokrasi adına zart zurt klâkson çalan diğer efelerin çanına ot tıkamakta... İstanbul Valisini örnek tutsalar da, diğer devletlilerimiz de böyle kafa şişiren şoför kılıklı demokratların şamatasına bir son verseler, milletin biraz başı dinlenir!

Devlet tiyatrosuna gel!

Değerli ve eli sopalı rejisörümüz Muhsin Ertuğrul, Abdülhak Hâmid'in 99 uncu doğum yıldönümü münasebetile Devlet Tiyatrosu artistlerine, şairin facialarından birinin bir perdeciğini temsil ettirmek istemiş. İstemiş ve asıl faciayı o zaman görmüş: Meğer yıllar yılı tiyatro tahsili görerek milletin kesesinden midelerini dolduran bu sanatkârlar, Hâmid'in bir piyesini sahneye koymaktan âcizmişler. Sebep? Çünkü mensup olduklarını milletin edebiyatına ait teknik bir hususiyeti, yâni manzum eserlerin tâbi olduğu aruz veznini bilmezlermiş...

Bu haberi okuduğum zaman herşey gibi tiyatrodan da anlıyan muharrir Refi' Cevad Ulunay gözümün önüne geldi. Ulunay yirmi sene kadar Avrupada kaldığı ve bilhassa Pariste sahne hayatına yakından aşina olduğu için geçen asrın sanatkârlarından pek haklı olarak babasının oğlundan bahseder gibi senli benli dem vurur. Onları avucunun içi gibi bilir. Bizim artistlerin bilgisizliği karşısında kimbilir nasıl küplere binmiş, köpükler saça saça ağzını açıp gözlerini yummuştur!

Konservatuar ve edebiyat tahsili yapmamış bir Komedi Fransez sanatkârı tasavvur edilemiyeceği gibi Fransız şiirinin veya eski Yunan şiirinin vezinlerini bilmiyen bir Opera artisti de düşünülemez. Aruz vezni bilmiyen bir sanatkâr evvelâ nasıl sanatkâr olur ve hele nasıl Devlet Tiyatrosuna girer? Tiyatro ve Opera mektebinde sadece, Romeo'nun Jülyet'i nasıl öptüğü (!) mü öğretilir?

İşte insanı hakkiyle çileden çıkaracak ve «feilâtün feilâtün» ahengiyle güldürüp «mefailün mefailün» vezniyle ağlatacak bir haber... Amma, geldim diyemediği için:

Ceeeeldiiim!

diye böğüren; veya:

Karmen, közûni ayurma ha pendeen!

diye hüngürdeyen dilini düzeltmemiş tenorların yer bulduğu tiyatromuzdan daha başka bir şey de beklenmez. Malûm ya:

Çelebi, böyle olur bizde de san'at dedüğün!

— SİVRİSİNEK —

Minikik Hikâye

Yarış:

Kitapçı Arif Bolat dostumuz, muharrirlerin derisini yüzmesini gayet iyi bilir. Maamafih, muharrirler de kendisini sızdırmak hususunda oldukça gayret sarfetmişlerdir. Aşağıdaki küçücük hikâye, Arif Bolat'la dostluğumuz adını yazmıya imkân vermiyen bir romancı arasında geçmiştir.

Arif, yarı Amerikan usulü ile, yâni satır hesabile romancıya para vermeyi pazarlık etmişlerdi. Lâkin müsveddeler geldiği zaman kitapçının gözleri fincan gibi açıldı. Roman şöyle devam ediyordu:

Kadın — Oo.. siz misiniz?
Erkek — Evet, benim.
Kadın — Geldiniz demek.
Erkek — Geldim.
Kadın — Nasıl işler?
Erkek — İyi.
Kadın — Yâni?
Erkek — Muvaffakiyet!
Kadın — Ya...
Erkek — Öyle ya!.

Ve böyle devam ediyordu. Arif Bolat derhal mukaveleyi bozdu. Ücreti yarıya indirdi. Ertesi gün romanın mabaadi geldi. Fakat şahıslardan biri fücceten vefat etmişti. Kitapçı romancıya:

— Böyle, romanın ortasında uşak gibi her zaman lâzım bir şahsı neden öldürdünüz? diye sordu.

Romancı izah etti:

— Ne yapayım! Ben o uşağı konuşmaları arttırmak, satırları şişirmek için yarattıydım. Sökmeyince tabii lüzum kalmadı!

— Bayan, hangisini giyecekseniz lûtfen artık kararınızı verin!

Cilt 10, Sayı: 240 FİYATI 25 KURUŞ 9 Şubat 1951

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur
Posta kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi Vilâyet Hanı. No. 10
Telefon : 20715

★ CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI ★

Dileğimdir !

Sayın Başbakan Adnan Menderesin yüksek katına

«Beyefendi evlâdım;

Merhum helâlim Evkaf ketebesinden Hacı Sabri efendiye emri Hak geldikten sonra elimizde avucumuzda beş paracıklar bile kalmadıydı. Mal mülk diye bir oyumuz vardı, onu da kara günlerinizde sana verdik; belki işe yarar dedikti. Senin işine yaradı mı bilemem; amma biz ondan da olduk. A efendi oğlum; senin için cerideler hergün kara kara yazılar yazıyor, çarşaf gibi kâğıtlar dolduruyorlar. Yüzünüze güller gripten sonra torunum desturun hunnak oldu da evde yatıyor. Hergün cerideleri okuyup okuyup oğlan sıkıntısından bir bir bana anlatıyor. Şimdi aklım kalmadı ya.., Galiba karışık bir işler görmüşsünüz de ortalık ondan pahalılaşmış... Menciliste Tanrının günü ömergiller soruluyormuş. Biraz da bizim halimizden sorsanız ya? Bizim Ömergil midir, önergel midir ne pergelse o şeylere aklımız nereden erecek! İlle velâkin oraya doluşup hergün kanun yazmaktan ne çıkar? Bunları bize anlatmanıza da ne hacet? Böyle yırtınacağınıza, siz hükûmat kuvvetisiniz, çekin teli bakkallara; emrinizden çıkanı Yemene mi sürersin, Turabulusa mı, sen bilirsin gayri! İndir yağı on beş kuruş aşağı, ucuzlat şekeri, doyur milletin karınçığını... Bak nasıl herkes babanın canına rahmet okur..

Sakın bana kızmayasın bunları düpe düz söyledim diye. Ben abukat değilim. Dolambaçlı lâf bilmem. Vaktile bir kere eski sarıklılardan bir Şemsettin hoca vardı. Mahalleli önayak oldu da ona derdimizi söyliyecek olduyduk. Aman Allah, evin etrafında pulisten geçilmediydi. Neyse, sen yapmazsın inşallah böyle.. Bak, fakir fukara, yetimler, öksüzler hep unla şekerin, yağla pirincin düşmesini bekliyor. Hadi evlâdım. Söyle de bize kadar düşsünler! Ömrüne bereket...

Hatice Yoksul
Çarşamba pazarı Mollâ Fenarî sokağı bilâ numarada - Fatih»
Aslı gibidir.
MİZAHÇI

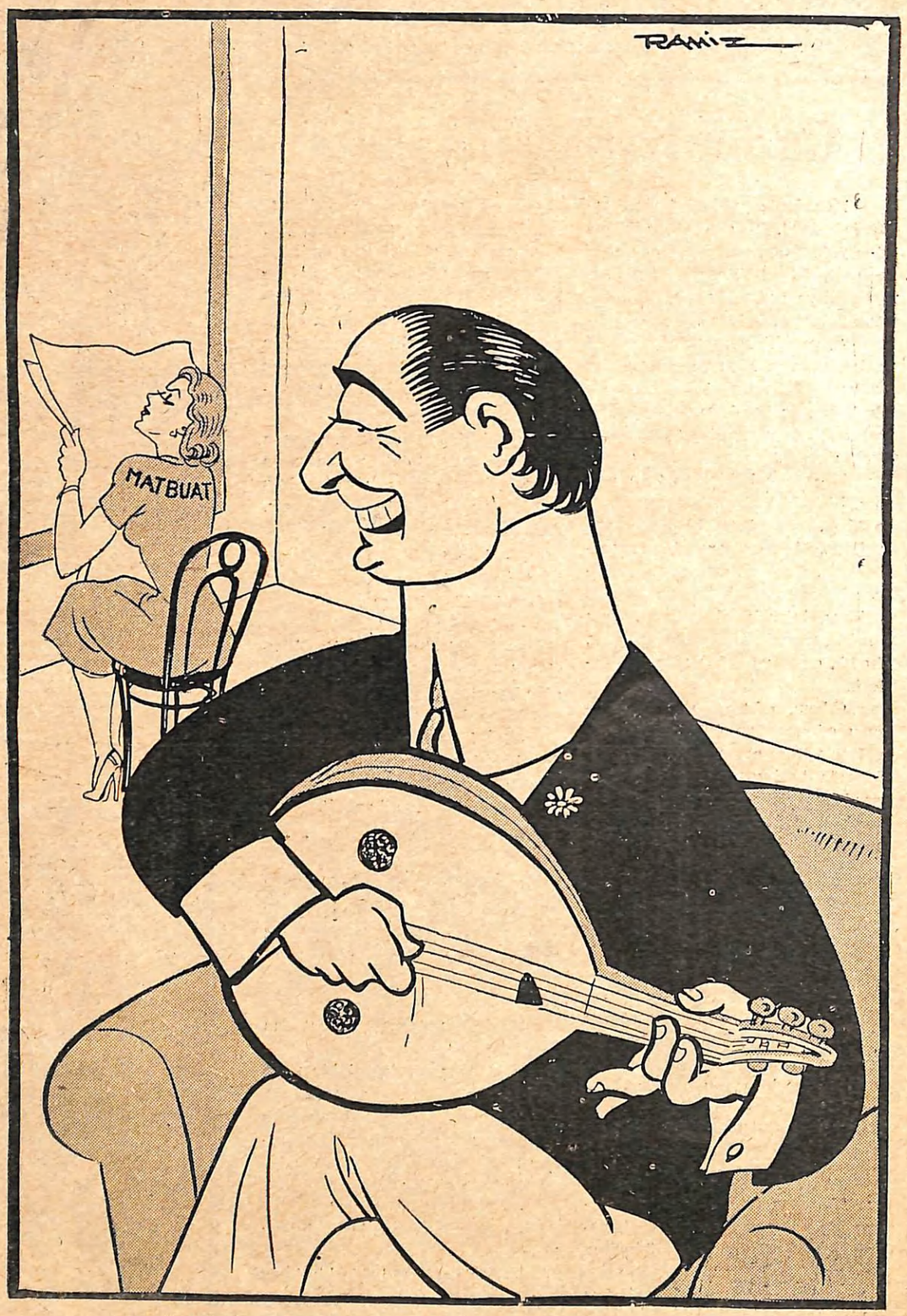

Menderes — Darıldın mı cicim bana
Hiç bakmıyorsun bu yana!
Darıldınsa barışalım
Kumru gibi koklaşalım!

HER HAFTA BİR TANESİ:

İMAM

Bektaşinin biri camiin kapısından başını uzatıp içeriye bakmış.. Başı açık, beyaz saçları uzun ve dağınık, çıplak ayaklı pejmürde biri imamlık yapıyor; arkasında da oldukça kalabalık, şişman göbekli kalın enseli bir cemaat..

Bektaşi merak edip cemaatten birine sormuş.. «Hepsi iyi amma sizin gibi bir cemaate bu imam yakışmıyor».

Adam gülümseyip cevap vermiş: «O imam değil, pabuç hırsızıdır, yeni bir suç yapmasın diye gözönünde bulundurmak için bu mevkide bulunduruyoruz!»

Kendilerini hâlâ imamet mevkiinde zannedenler övünebilir!

Canımız boğazımızda

Karadeniz veya Çanakkale Boğazı değil. Dış siyasetten bahseden yok. Onun hali malûm. Dahili siyaset, dahili! Yâni vücudumuzun şu mideye açılan kapısı... Boğazımız yok mu? İşte o...

A, vallahi canımız boğazımıza geldi. Sezdirmeden başlıyan fiat yükselmeleri nihayet keselerimizde kalan üç beş kuruşu sızdırdıktan sonra canımızı boğazımıza getirip dayadı.

Evet, can boğazdan gelir amma, bizimki boğazımızdan gidecek galiba... Neymiş? Serbest ithal rejimi... Yok bilmem ihracat serbestisi... Hem ne gibi mallar çıkıyor bilseniz: Canlı hayvan (ne de bolmuş, bitmek bilmiyor), ham madde, pamuk, tütün, üzüm, incir, fındık, ceviz ve diğer gıda maddeleri..

Çıksın, çıksın amma, canımızı çıkarmadan çıksın. Beri taraftan verem artıyor diye yine biz feryada başlıyoruz. Fakir fukara nasıl hastalanmasın? Döviz gelecek diye yiyeceğimiz şeyler dışarı gidiyor. Gidince de içeride azaldığından haydi fiatlar yukarı!

Derken ilâç getirirsek bile, ithal serbest olduğu için en lüks kokulardan düzme inci dizilerine kadar her türlü cıncık boncuğu getiriyoruz, kumaş getiriyoruz, kürk getiriyoruz! Pahalıya alındığı için bunlar da içeride büsbütün pahalı satılıyor. Al sana hayat pahalılığı...

Hani Nasrettin Hoca, çarşıda silik bir çeyreği iki mecidiyenin arasına koyup gûya sürmüş. Beş kuruşluk malı elli beşe maletmiş. Akşam eve dönünce karısı:

— Aman kocacığım, demiş, bugün yoğurtçudan fazla yoğurt aldım, herifi aldattım...

— Nasıl yaptın?

— Herif görmeden altın bileziğimi dirhemlerin arasına kattım, ağır bastı!

Hoca dayanamamış:

— İyi karı, demiş, sen içeriden, ben dışarıdan, yakında evi bir şeye benzeteceğiz!

Bizimki de ona benzedi.

* *

HOVARDA

Hayır sahibi, dilenciye sordu:

— Ben daha dün sana beş kuruş verdim, ne yaptın onu?

Dilenci boynunu büktü:

— İnanmazsınız amma, beyefendi, bir gece içinde hepsini harcadım!

KABAHAT

Vapurun alt kamarasında fosur fosur sigara içen delikanlı'ı nezaket gösterdi ,yanındaki kadına sordu:

— Sigara dumanı sizi rahatsız eder mi?

— Evet!

Delikanlı acır gibi bir tavır takındı:

— Yazık! Niçin sigaraya alışmadınız?

FİT

Kâtip, patronun huzuruna çıktı:

— Dün gece güzel bir rüya gördüm: Kasanızı açıyorsunuz. Bir deste para çıkarıp bana olan borcunuzu tamamen ödüyorsunuz...

Patron güldü:

— Rüya bu! Boş ver!

— Evet amma, ben rüyaya inanırım...

— Öyle mi? O halde bir imza ver...

EN İYİSİ

— Amerikada parçalanmaz otomobil yapmışlar.

— Parçalanmaz insan yapsalar daha iyi ederler..

Demokrat — Memur bey, tutsana!
Hükûmeti — Demokrasi var, tutamam!

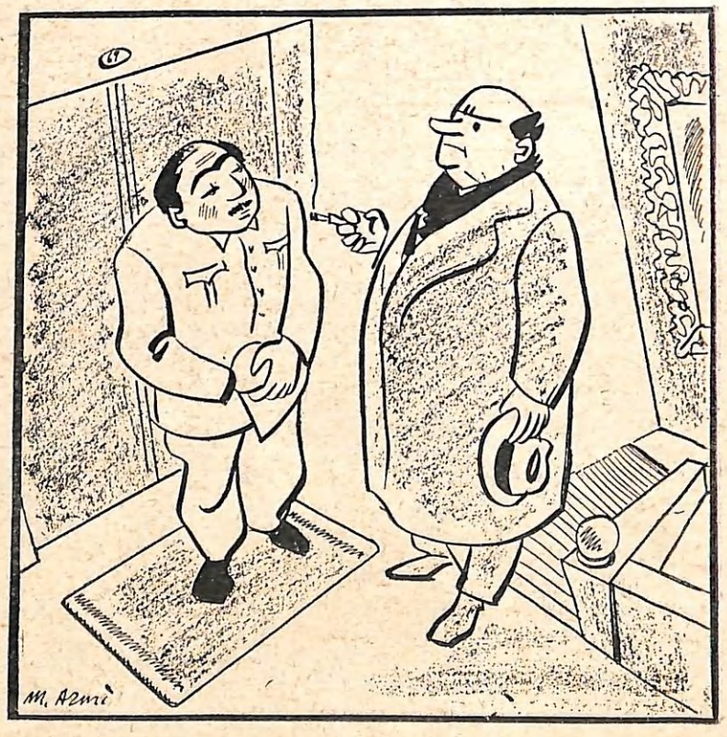

— Oğlum, içeridekiler hangisi daire müdürü?
— Boş oturan, efendim!

Zenginlerinizde bozukluk!

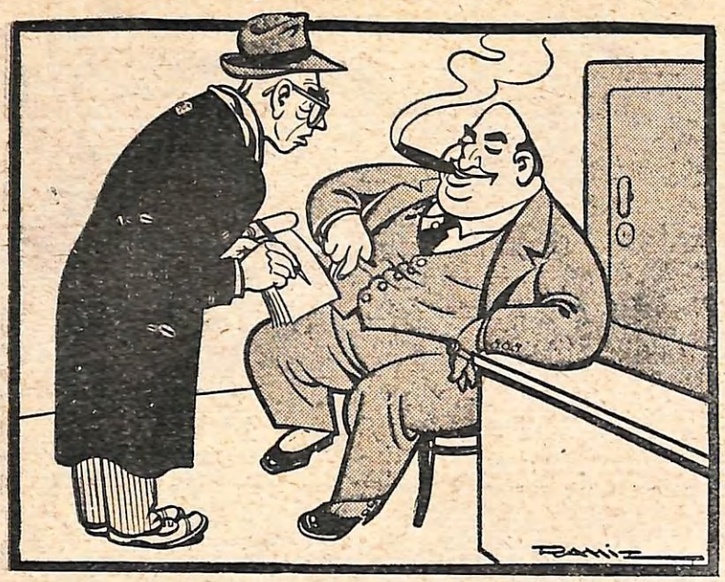

— Bayım, göçmenlere yardım bekliyoruz!
— Maalesef yanımda yirmibeşlik var, hiç bozukluğum yok!

Dâstân-ı Dostân

13

Var olsun himmeti Yahya Kemâlin,
Yegâne üstâdı hissin, hayâlin;
Feyziyle yazdığı bir arzıhâlin
Mirgünden kurtardı şu Emirgânı.

14

İlhâma inanmaz Hamdi Tanpınar,
Bu yüzden on yılda bir eser sunar;
Nedime, Nef'iye âh edip yanar
Dinlerse okurken Nihad Tarlanı.

15

Pervâne gibidir Kasım Küfrevî,
Koşar tâ uzaktan görse alevi;
Muhabbet yurdudur onun canevi,
Ve lâkin ahşaptır damı, tavanı.

16

Milyoner görsen de Said Başağı,
Altunla dolsa da kemer, kuşağı,
Bakarsın, soyulur baştan aşağı
Yoluna çıkınca bir bar korsanı.

17

Anmadan geçemem Sâni Yâveri,
Bence âşıkların en dilâveri;
Andırır kaynayan bir semâveri:
Güzeller, ateşi; gençler, dumanı.

18

Ahilya Moshosun evhâmı derkâr,
Meleğe bakmakla olur günâhkâr;
Hemen haç çıkarıp eyler istiğfâr
Uzaktan görünce genç bir bayanı.

(Devamı var)

DELİ OZAN

FIKRALAR

AH Ü FİGAN

Koyu alaturkacılardan biri, nisbet olsun diye, Cemal Reşid'e, Hamiyet Yüceses'in konserinden bahsediyordu:

— Düşünün... Herkes o kadar hayran hayran dinliyordu ki koca salonda çıt çıkmıyordu.

Cemal Reşit cevap verdi:

— Büyük ıztıraplar sessizdir, monşer!

MUKADDER

Evli bir adam bekâr arkadaşına nasihat geçiyordu:

— Herhalde sen daha maceraya doymadın. Evlenmek için insanın aklının başına gelmesi lâzım...

Bekâr cevap verdi:

— Ona pek lüzum yok. Evlendikten sonra nasıl olsa aklı başına gelecek...

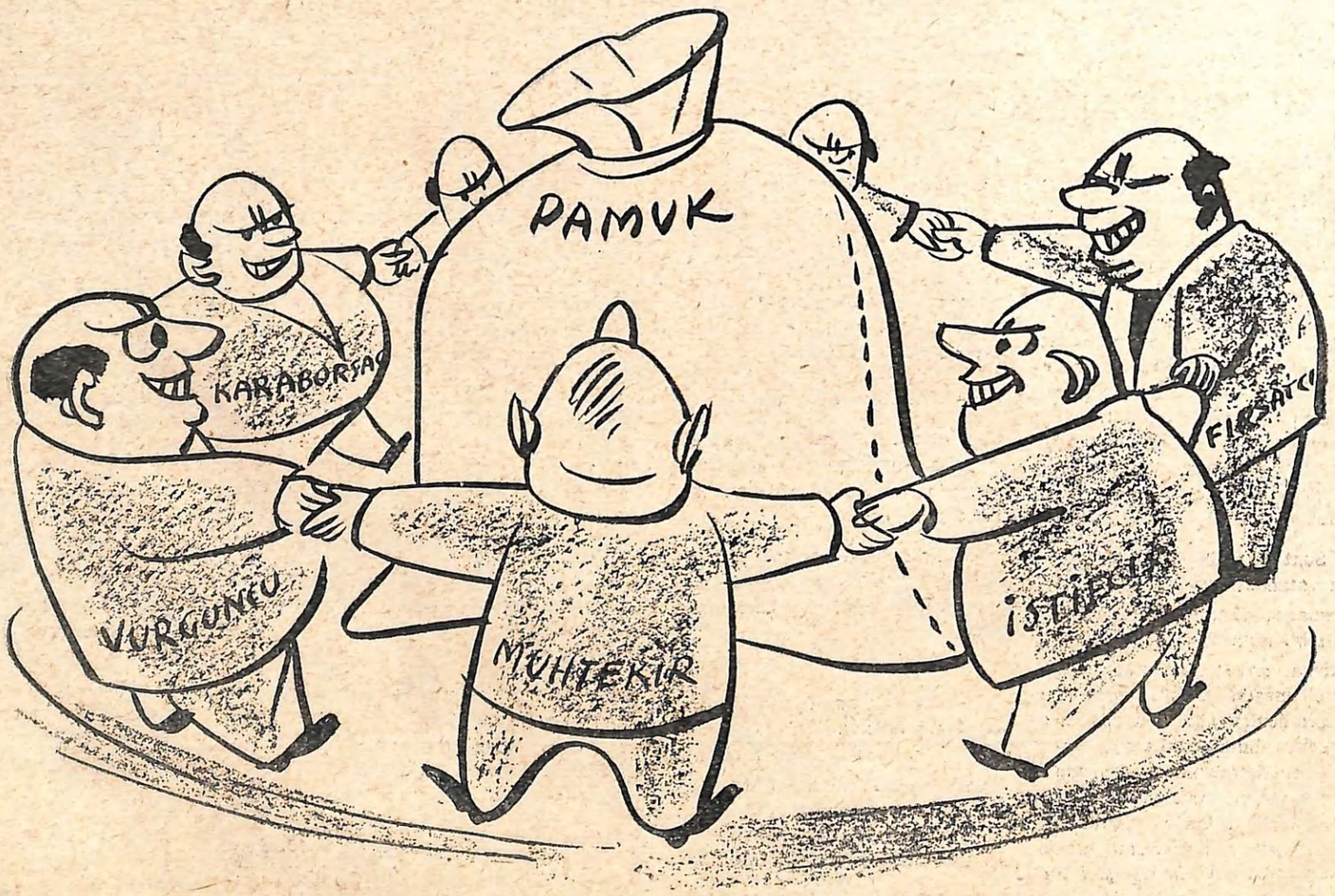

Pamuk Prenses ve yedi cüce!

Gemilerde talim var!

Gözümüz aydın! İstanbul şehir hatlarını artık Belediye idare edecek!. Rica ederim gülmeyin! Biliyorum, Belediye evvelâ kendini idare etsin de sonra vapurculuğa kalksın diyeceksiniz amma, kazın ayağı öyle değil...

Şehir Meclisinde bu işin mükemmelen idare edileceğine karar verildiği oturumu tarafsız bir müşahit sıfatile takip ettik. Evvelâ makam namına müjdeyi verdiler:

— Muhterem arkadaşlar! Bundan sonra İstanbul şehir hatları vapurlarını Denizyollarından devir alacak ve idare edeceğiz! (Alkışlar, düdük sesleri!) Söz isteyen var mı?

Eller kalktı. Salon insan kolundan bir ormana döndü. İlk sözü Demokrat Parti İstanbul İl İdare Kurulu âzası iken Belediye Daimî Encümenine seçilen Misbah Uraz aldı (Eski Millî Eğitim Müdürü Murat Uraz'la sadece isim benzerliği vardır):

— Arkadaşlar! Biz bu işi güzelce başarırız. Benim, lâfla peynir gemisi yürütmüş çok esaslı tanıdıklarım vardır. Onları gemilere kaptan yaparız...

Bir ses — Abidin Dav'er ne olacak?

Diğer bir ses — Sivil amiral mı? Tekaüt olacak! Yâni sahiden sivil olacak!

Misbah Uraz — Zarar yok! Ona biletleri bastırırız! Belediye Neşriyat Müdürlüğünden Şehir hatları Baskı Müdürlüğüne münakalesini yaparız! Malûmdur ki idarei sabıkadan devredilen makineleri temizlemek, yağlamak, lâçka olmuş aksamını yedek parçalarla değiştirmek politikamızın temelidir! Buna sebep personeli revizyona tâbi tutmalıyız! Yeni elemanlar bulmalıyız! Gemilerimiz mütehassıslar tarafından ziftlenmelidir!

Suat Bedük (Üsküdar) — Aziz vatandaşlarım, Demokrat arkadaşlarım! Bizim Üsküdarda çok temiz bir kömürcü vardır. Vapurlarımıza gayet ucuz fiatla halis Rumeli meşesi temin edebiliriz. Böylece devleti kömür darlığından kurtarmış, halkın yakacak ihtiyacını maden kömürile karşılamasına yardım etmiş oluruz. Üsküdarın Şemsipaşa sahillerine şimdiden kömür depoları yaptırırsak tedbirli hareket etmiş, yükleme işini kolaylaştırmış oluruz..

Sesler — Mucibi yazılsın, yapılsın, edilsin!

Muhlis Erdener (Emirgân) — Sayın Demokratlar, bendeniz de vapurlarımıza boğazı tokluğuna biletçi, iskele memuru, çimacı filân tedarik edebilirim. Bunun için hiç bir komisyon almıyacağımdan memurlar seve seve çalışacaklardır. Esasen bunların bir kısmı idarenin Şirketi Hayriye zamanından kalma çilekeşleridir, yâni böyle çalışmıya alışmışlardır. Sefer esnasında balık tutarlar, ateşçiye verip kızarttırarak pekâlâ geçinip giderler. Böylece maaşlardan tasarruf ederiz!

Bu sırada kifayeti müzakere takriri okundu ve şehir hatlarının idarî tatbikatı fiile konulmak üzere makama havale edildi.

Demokrat Şehir Meclisi o kadar çabuk iş çıkarıyordu ki, hayran kaldık. Nitekim iki gün sonra Denizyolları İdaresi Belediyeye intikal etmişti. Bir aralık galiba Faruk Nafiz Çamlıbeli Bebekteki muhteşem fakirhanesinde ziyaretten dönüyordum. Vapurumuz, tarife gereğince Anadoluhisarı - Köprü yapacaktı. Saat de beşe geliyordu. Bir de baktım, tersyüzüne Beykoza gidiyoruz. Hemen kaptana çıktım:

— Hayrola üstad, dedim, hesapta bu yoktu!

Kaptan güldü:

— Ha nasıl yok imiş? Tarife yazmaz amma, bu saatte hep Beykoza uğrar, Belediye âzasından Beykozlu Selâhattin Kafkasdağı aliruz da!

Neyse, şişman, güleç yüzlü bir zat olan Kafkasdağlısını Beykozdan aldık. Lâkin bu sefer vapur bir türlü kalkmıyordu.

— Yine ne oldu? dedik.

— Saat beş... dedi, Deri köselc Fabrikaları paydos olacak, hazır gelmişken memurları da alıverelim dedik... dediler.

O da olduktan sonra Köprüye yollandık. Tam Beşiktaş önlerine gelmiştik ki vapur tersyüzüne geri döndü.

— Aman?

Demiye kalmadı, Emirgâna gittiğimiz anlaşıldı. Meğer Emirgânlı Şehir Meclisi üyesi Muhlis Erdener, kasasının anahtarlarını evde bırakmış; uğradı, aldı. Derken, Emirgân Çınaraltı kahvesinden Cahit Evrenosun sesi yükseldi:

— Bütün vapurdaki yolcu Demokratlara benden birer çay götür!

Ve Hisarlı Belediye âzasından Ali Polatla Cahit Evrenos şakur şukur bir üçlük tavla partisine oturdular.

Belediye âzalarının eliyle idare olunan vapurumuz Köprüye yanaştığı zaman vakit gece yarısına yaklaşıyordu. Ertesi gün tarife komisyonunun toplandığını ve vapur tarifelerini tavla partilerinin, unutkanlıkların icaplarına göre ayarlamıya karar verdiğini işittik. Tabiî bu şekil halkın arzusuna ve ihtiyaçlarına daha uygundu.

— MUHABİR —

— Eski hamam, eski tas!
— Evet, yalnız şimdi hazinede su yok!

— Birçok muhtekirler halkı soymıya başlamışlar...
— Merak etme kocacığım, ben sıkı giyiniyorum!

Çocuk Tiyatrosunda

Memlekette çocuklar mı çoğaldı, büyükler mi fazlaca büyüdü? Ne olduysa oldu; bir çocuk tiyatrosu az gelmiye başladı. İkinci bir çocuk tiyatrosu kuruldu. Yaşlılar için biri acıklı, biri gülünç olmak üzere iki; çocuklar için de iki, İstanbulda dört resmî ve yarı resmî tiyatro var demektir.

Profesör Salih Murat Uzdilek'in astronomik rakamlarla hesaplarını yaptığı bu tiyatro kapılarını açmış bulunuyor.. Salih Murat gibi bir müneccimbaşı ile bu tiyatronun ne alâkası var? diyeceksiniz. Çoook! Bir kere üstad yıldızlarla uğraşır. İkinci olarak kendi kızı Ruhsar da bir ses ve saz yıldızıdır. Nitekim çocuk tiyatrosunu kuranların başında o var. Hem piyano çalacak, hem şarkı söyliyecek, hem de, hâlâ mı hâlâ çocukluktan kurtulamadığı için belki eserlerde rol alacak!

Bu düşüncelerle kalktım, tiyatroya gittim.

Salon hıncahınç genç demokratlarla dolu: Kimi beş yaşında, kimi yetmiş beş... Yâni ilk ve son çocukluk çağlarında... Kimler yok Yarabbi! Münir Hayri Egeli'den tutun de, şeye kadar, Ekrem Reşit Rey'e kadar. (Müşarünileyh (Sana rey veriyorum» piyesi yüzünden Cevat Fehmi aleyhine adını kullandığı için dâva açmış olmakla beraber yine tiyatrolardan ayağını çekememiştir).

İlk eser, hususî olarak davetliler için sahneye konan ve Cevat Fehmi'nin yazdığı «Reyimi geri alıyorum» adında çocukça bir komediydi.

Evvelâ çocuk vali gelip kısa bir nutuk vererek teşebbüsü takdir etti, himaye vâdinde bulundu. Bütün çocuklar Valiye bayıldılar. Ondan sonra Salih Murat bir ortaçağ müneccimi kıyafetile çıkıp memleketimizdeki çocuk sayısının ve tiyatro ihtiyacının bir senede kaça malolduğu hakkında ciddî bir hesap listesi okudu. Sonradan bunun yanlışlıkla okunduğu, Vilâyete verilecek rapor olduğu anlaşıldıysa da iş işten geçmişti. Çocuklar kahkahadan kırılıyorlardı.

Ondan sonra hep beraber İstiklâl Marşı söylendi ve merasim bu suretle hitama erdi. Lâkin çocuklar o zamana kadar yapılanları temsil zannetmiş, bu kadar kısa sürmesine üzülmüşlerdi. Esere sonradan başlanacağını anlayınca daha çok sevindiler. Vaktin gecikmesi dolayısile müzakereleri ertesi güne bırakalım diyenler olduysa da kendilerine Şehir Meclisinde olmadıkları, buranın tiyatro olduğu hatırlatıldı ve esere başlandı.

MES'UT BİR DOĞUM

Vatan gazetesi yazı işleri Müdürü oğlumuz Cavit Yamaçla eşinin bir erkek evlâtları, yâni Turgut Reis dünyaya gelmiştir. Bu müstakbel kahramana uzun ömürler, anasile babasına saadetler dileriz. (Allah emsali kesiresile müşerref eylesin âmin!)

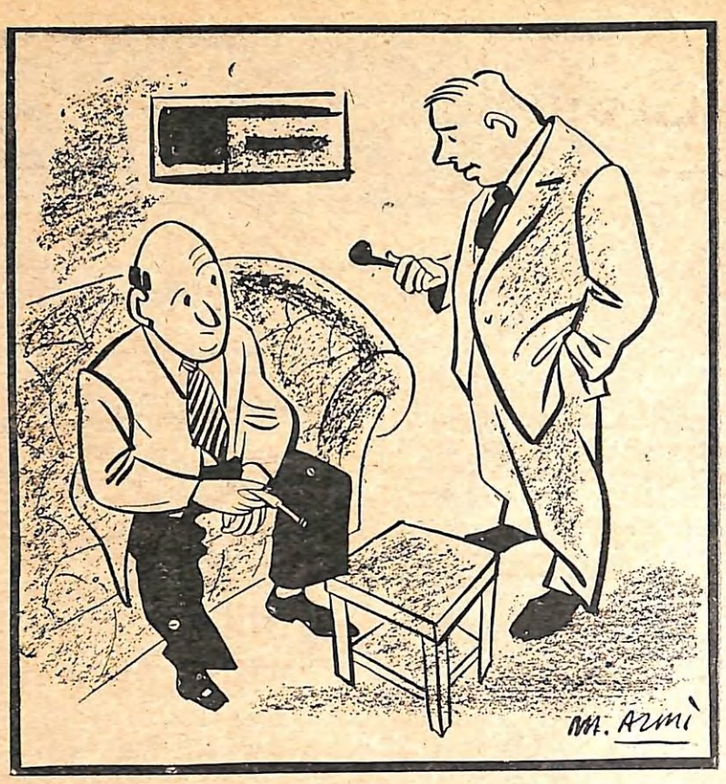

— Süreyya Endik, vaktile İnönü için «O kadar büyüksün ki tarihe sığmazsın!» demiş!
— Ya... İnönü'nün tarih kitaplarına neden alınmadığını şimdi anladım!

— Siz resim yapsanız daha iyi!
— Neden? Yaptığım resimleri gördünüz mü?
— Hayır, amma, getirdiğiniz romanı okudum!

ATIM TECRÜBESİ YAPILACAK

İstanbul Radyosu Müdürlüğünden:

Bazı okuyucularla diğer bir kısım sanatkârların Radyodan atılması hususunda bir tecrübe yapılmış ve muvaffak olmuştu. Bu ay zarfında şimdiden ilân edilmiyen bir günde ikinci atım tecrübesi yapılacağından alâkalıların ihtiyatlı davranması bildirilir.

MERMULAR TEMİZLENMİYECEK

Maliye Bakanlığından:

Memurlar arasında temizlik yapılacağı yolundaki rivayetler asılsızdır. Memurların durumunu muhafaza edecekleri, müsterih olmaları lâzım geldiği, herhangi bir temizliğe kalkışılmıyacağı ilânen tebliğ olunur.

İ. B. Şehir Tiyatrosu Komedi Kısmından:

Tiyatro binamızın seyircilere daimî surette temiz bulundurulması idarî prensiplerimizin başında gelmektedir. Bu itibarla her temizlikte bol miktarda yerlere yağlanan mazot kokusundan seyirciler arasında bir çoğunun bayılacak hale geldiğini görmekteyiz. Önümüzdeki tertsillere kadar hazırlattığımız maskeleri hergün gişelerimizde saat 10 dan ertesi gün saat ona kadar durmadan satılacaktır.

Fıkarenin düğünü

Yazan: VİR GÜL

BELKİ herşeyi bilirsiniz amma, bizim Abdi'nin nasıl evlendiğini bilmezsiniz. Çünkü çok tuhaf oldu bu çocuğun evlenmesi.

Abdi eskidenberi tuhaf bir çocuktu. Türlü türlü merakları, acaip acaip huyları vardı. Meselâ, boş vakitlerini dolaşık sicimleri çözmekle geçirirdi. Şimdi de pirinç taşını ayıklamakla meşgul olduğuna şüphe yok.

Otuzunu geçtiği zaman bütün arkadaşlar:

— Artık seni everelim, Abdi, demiye başladık.

Önceleri:

— Everin, ağabey, derdi amma, pek iştahsız ve isteksiz olduğu belliydi.

— Boyu uzun?

— Boyu uzun.

— Vücudu mevzun?

— Vücudu mevzun... Bacakları düzgün... Gözleri süzgün... Aklı başında...

— Lâftan anlar?

— Lâftan anlar, itaatkâr, sözü sohbeti yerinde.

— Tahsili, terbiyesi...?

— ... Tamam. Görmüş geçirmiş bir aileden olacak. Bir tarafta birkaç parası bulunacak. Hep koca eline bakmıyacak.

— Ev işi, dikiş...?

— ... Bilecek... İcabında kendi işini kendi görecek.

— Süsü, lüksü...

— ... Fazla sevmiyecek. Ana olmak, çocuk bakmak arzusu olacak... Sadakat, feragat...

— Fazilet ve iffet...

— Kiyaset, siyaset...

Sonraları:

— Everelim, everelim diyorsunuz. İş eveleme, gevelemede kalıyor. Bulun bir kız, vallahi, billâhi evleneceğim... demiye başladı.

O zaman alay başka bir şekil aldı:

— Eh, anlat bakalım, Abdi, nasıl bir düğün yapacaksın?

Abdi boynunu büküp gözlerini açtı:

— Bizimki Figaro'nun düğünü olmıyacak ya. Topu topu, fıkarenin düğünü! Ne olacak!

Başka bir arkadaş daha ciddî bir mevzua girişti:

— Sen onu, bunu bırak da, Abdi, nasıl bir kız istiyorsun, onu söyle.

Abdi iki elini birbirine çırparak:

— Hah! Şimdi mühim meseleye geldin, dedi ve anlatmıya başladı: Benim alacağım kız bir kere akça - pâkça olacak. Saçları sarı...

— Gözleri mavi?

— Gözleri mavi.

Bizim böyle şakayla başladığımız iş nihayet ciddileşti. Bir gün arkadaşlardan biri:

— Sana istediğin gibi bir kız buldum, Abdi! diye geldi.

— Deme!

— Vallahi de, bilâhi de buldum. Akça - pâkça... Saçları sarı, gözleri mavi... Boyu uzun, vücudu mevzun... Bacakları düzgün, gözleri süzgün...

Hasılı Abdi'nin aradığı bütün vasıfları saydı döktü.

Sonra sordu:

— Ne dersin?

— Neye ne derim?

— Kabul mü?

Abdi kendini naza çeker gibi bir tavır takındı:

— Eh, vallahi, bir görelim. Görmeden alıp vermek olmaz, değil mi ya?

Kılavuz:

— Tabiî, tabiî, dedi. Kararın ciddî ise seni götürürüm, kızı görürsün. Beğenirsen anasile, babasile görüşürüz ve Allahın emri, Peygamberin kavliyle nikâhı kıyarız...

Abdi:

— Bana da kıyarsınız! diye bir kahkaha attı.

— Sonra ciddileşti:

— Pekâlâ. Ben razıyım. Ne gün gidelim?

— Ben sana haber veririm. Belki kızı bir bahaneyle bize çağırırım. Bizde görürsün.

Mustafa, Abdi'ye haber verdiği gün bizi de çağırdı. Hep beraber gittik. Mustafa'nın kız kardeşile beraber birkaç kız daha vardı. Fakat içlerinde akça - pâkça, uzun boylu, sarı saçlısı yoktu.

İçimden: «Herhalde sonra gelecek» diye düşündüm.

Vakit geçti. Gelen giden olmadı.

Bir aralık Mustafa'yı bir kenara çekip sordum:

— Hangisi?

— İşte şu. Pencerenin yanındaki.

— Yahu o, akça - pâkça değil, kara - kuru bir şey. Uzun boylu değil, bodur...

— Olsun.

— Nasıl «olsun», birader? Abdi bu kızı alır mı hiç!

— Öper de başına koyar. Bak görürsün!

Hakikaten, Abdi bütün öteki kızları bırakmış, hepsinden daha gudubeti olan bu kızla ahbaplığa başlamıştı. Vakıâ bizim Abdi de pek ahım - şahım bir şey değildi amma, kızın yanında «erkek güzeli» kalıyordu.

Baktık: Yarım saat geçmeden ahbap oldular. Toplantının sonuna kadar konuştular, gülüştüler. Ayrılırken de bir daha görüşmek üzere sözleştiler.

* * *

Uzatmıyalım, bir dahaki buluşmamızda Mustafa Abdi'ye:

— Nasıl? Kızı beğendin mi? diye sordu.

Abdi yine naz eder gibi bir tavır takındı:

— Beğenmesine beğendim. Fena kız değil. Hem güzel, hem iyi bir kıza benziyor. Amma...

— Amma?...

— Bakalım o beni beğendi mi?

Mustafa tehalük göstermedi:

— Öğreniriz, dedi.

Öğrenmiş. Üç gün sonra haber getirdi: Kız da Abdi'yi beğenmişti.

Biz başladık alaya:

— Abdi, Abdi,
Bir kızı kaptı...
Kız yaman çıktı...
Başından...

— Atamadı!

Gülüştük. Sonra Mustafa işin ciddî tarafını ele aldı.. Güveyin taleplerini tesbit etti, kız tarafının neler istiyeceğini tahmine çalıştı. Gitti, geldi. İki tarafı görüştürdü... Ve bu iş oldu bitti.

Fıkarenin düğününden on beş gün kadar sonraydı. Bir gün Abdi'yi nihayet aramızda bulabilince sorduk:

— Nasıl? Mes'ut musun?

— Ziyadesile.

Ben dayanamadım:

— Yahu, dedim. Darılma amma, evlenmeden evvel senin aradığın kıza dair tarifinle şimdiki karın arasında dağlar kadar fark var... Nasıl oldu da...

— ... Onu beğendim ve beğeniyorum,değil mi?

— Evet.

— Ha bak, anlatayım: Benim tipim budur. Fakat böyle tarif etseydim kimse kılavuzluğu üzerine almazdı. Çünkü bu tarifime uymayı hiçbir kız kabul etmez. Onun için, bu tipteki kızları umumiyetle nasıl tarif ederlerse ben de tarifimi ona göre yaptım... Şimdi anladınız mı işin hikmetini?

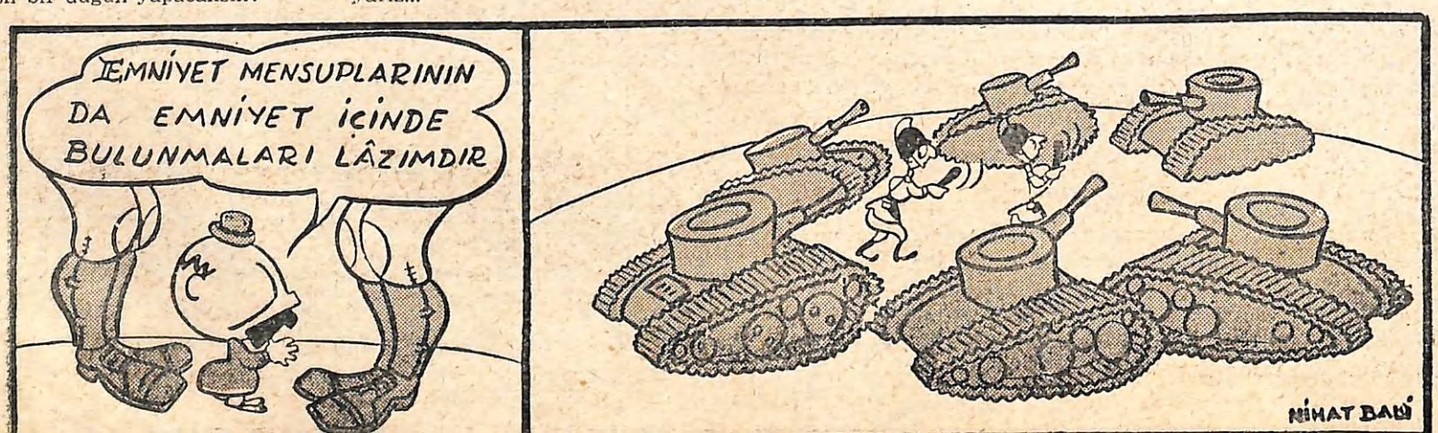

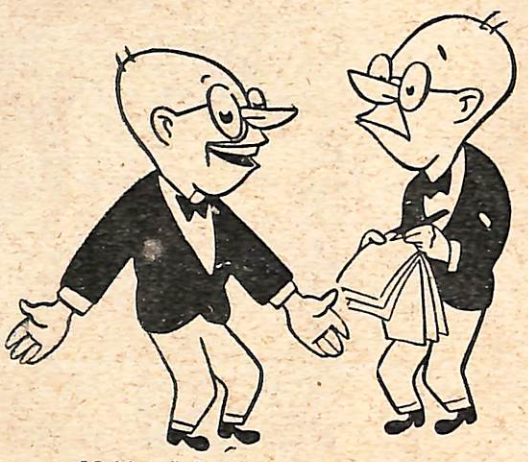

— Mohini üşüyormuş..

— Ankarada hava soğudu demek!

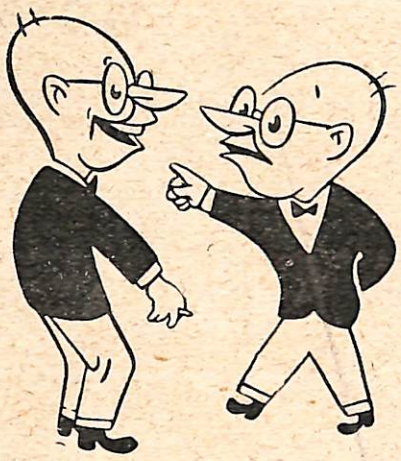

— İçki yasak edilecekmiş...

— Tabii gazinolarda!

— Zengin bir kadın çı

— Fena mı? Paralı ha

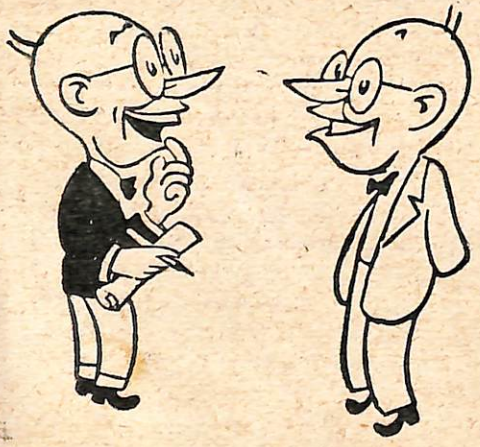

— Fahrettin Kerim aşkın yaşı olmaz, demiş...

— Meslek aşkının mı?

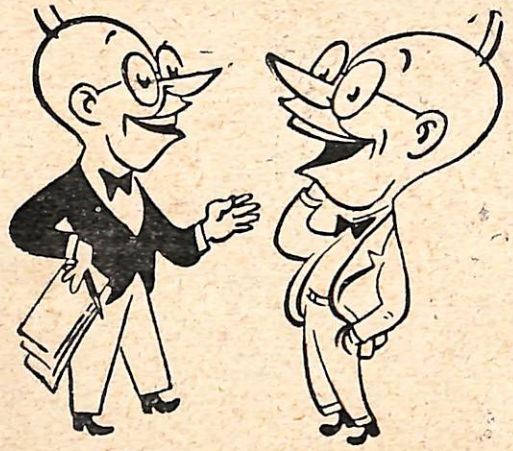

— Tabanca kaçakçılığı artıyormuş..

— Ara seçimleri yaklaştığındandır!

— Seyyar satıcılar da s

— Pandomima başlıyaca

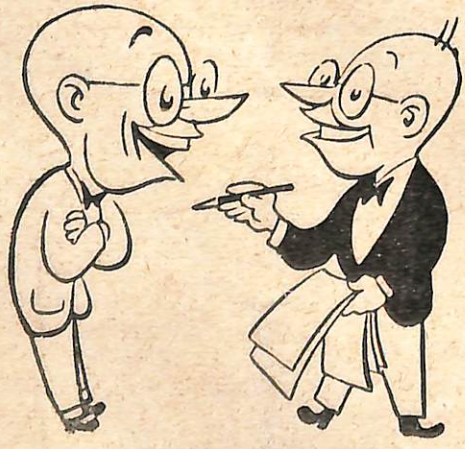

— İslâm kongresinde halifelik diriltilecekmiş...

— Belki amma, biz hortlaklara yer vermeyiz!

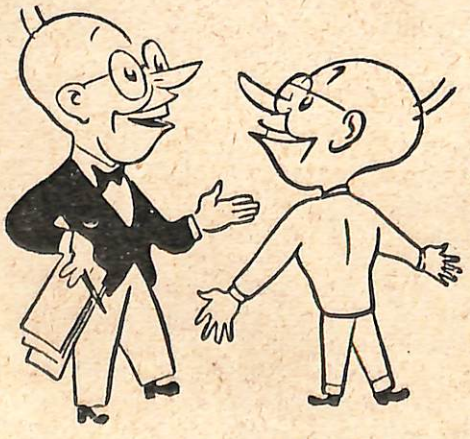

— Gelir vergisinden memurlara hayır gelecek mi?

— Evet, onlar gittikten sonra..

— Göçmen Bakanlığında

— Göçmenlere daha yakı ğına alâmettir!

TANIDIKLAR ANSİKLOPEDİSİ

Şefik Bakay Şeker Şirketinde tatlı tatlı gülerken

BAKAY, Şefik — (Kırklareli Milletvekili) XIX uncu asrın son günlerinde İstanbulun Üsküdar kasabasında dünyaya gelmiş; bir aralık bizim dünyayı beğenmediği için geri gitmiye kalkmış, lâkin dünyasını değiştirmenin vakti gelmediğini anlayınca «ben de hiç olmazsa memleket değiştiririm» diye Avrupaya tahsile gitmiştir. Yena Üniversitesinden mezundur. Toprakların her çeşidi hakkında fikri vardır. Bilhassa pancar ekilen toprağı gayet iyi bilir. İlmî unvanı ziraat mühendisi, iktisadî vazifesi Alpullu Şeker Fabrikası eski müdürlüğü ve daha sonra Ziraat Bankası Umum Müdürlük müşavirliğidir. Pancar gibi yuvarlak, şeker gibi tatlı, hoş sohbet bir zattır. Trakyanın mühim simalarından olduğu yüzünden bellidir. Demokrat Parti seçimlerinde Kırklarelinden çıkmıştır. Lâf aramızda İçişleri Bakanıyla sıhriyyeti vardır; amma, İçişleri Bakanı seçilmeseydi bile Trakya Şefik Bakay'ı Milletvekili yapardı. Bakay adı, Rumelililerin çok iyi tanıdıkları (baka) hitabından gelmedir. En mühim eseri: Şeker rekoltesinin bereketidir.

★

BALTACIOĞLU, Ismayıl Akkı — Eskiden bir bilmece vardı: Yazı yazar, kâtip değil; boynuzu var, öküz değil; ağaca çıkar, kuş değil; nedir o, bil? derlerdi (Salyangoz). Bu bilmeceyi şöyle değiştirebiliriz: Yazı yazar, hattat değil; tiyatro yazar, aktör değil; bahçıvanlara tavsiyeler yapar, bahçe mimarı değil; baltası var, oduncu değil; resim yapar, ressam değil; püskülü yok, fesli değil, kürsüsü çok, profesör değil; terbiye dersi verir, pedagog değil hulâsa herşeyden dem vurur amma, mütehassıs değil; nedir o, bil? Baltacıoğlu!

Eskiden, adı İsmail Hakkı idi Baltacıoğlu olalı inkılâpçılığı gayrete gelerek adına bir ahenk uydurdu: Ismayıl yaptı. Biz ilkmektep çocuğu iken o Darülfünun Emini (Rektör) idi. Ramiz Gökçe, Beyazıt kulesile boy ölçüşen bir karikatürünü yapmış ve Darülfünunlulara «Mağrur olma ey Hakkı

Baltacıoğlu körelmeden evvel

bey senden uzun kule var!» hayır duasile bu Eminliği tes'id etmişti. Hey gidi günler hey! Anlayın Baltacıoğlunun kaçın kur'ası olduğunu... O zamandanberi neye balta olduysa evvelâ üstesinden geldi, sonra altında kaldı. Gökalp Ziya zamanında «toplu tedris» usulünü ortaya atıp terbiyeci oldu. Fes zamanında fesine püskül takmıyarak şapka inkılâbını Mustafa Kemalden evvel tahakkuk ettirdi. Yiğit lâkabile anılır kaidesince **Püskülsüz** diye tarihe geçti. Derken bir inkılâpla Darülfünun tarihe karışınca Baltacıoğlu da beraber karıştı: Açıkta kaldı. Sebep olarak kırk yıllık müderrisin ilmî neşriyatı olmadığını ileri sürüyorlardı. Halbuki Baltacıoğlu'nun yanında ilmin lâfı mı olurdu? Derhal bir halk üniversitesi kurdu. «Yeni Adam» oldu, çıktı. «Yeni Adam» mecmuasında adam yetiştirdi. Hattâ bu satırların muharriri de üstadın yetiştirmelerindendir. Yâni, memleketin ne kadar sayılı sanatkârı varsa «Yeni Adam» sayfalarında boy göstermişlerdir. Tabiî hiçbirinin boyu Baltacıoğluna yetişemezdi. O da boş durmadı. Mütemadiyen karagöz, ortaoyunu, tiyatro oyunu gibi eserler yazdı. «Andaval Palas» bu devirde vücude getirdiği şaheserlerdendir.

Soyadı kanunu çıkınca, İsmail Hakkı (namı diğer Uzun İsmail Hakkı) Katerinaya mağlûp olan Baltacı Mehmet Paşanın torunlarından olduğunu hatırladı ve bu soyadını aldı, Çamlıcada oturuyor, o zaman Galatada bulunan Cenyo birahanesinde veya Balıkpazarında bulunmadığı saatler «Yeni Adam» idarehanesinde eser yazıyordu. Bu arada İkinci Katerinayı birkaç katerinanın daha takip etmesine fırsat verdi.

Çamlıcadaki bahçesinde bahçıvanlık, mecmuasında muharrirlik, Cenyoda hatiplik ederken bir gün birdenbire kendini Meb'us buldu. Lâkin Meclis kürsüsile Darülfünun kürsüsünü birbirine karıştırdığından bu istirahat devresi uzun sürmedi. Demokrasi inkılâbı başlayınca bu eski inkılâpçıyı emekliye ayırdılar.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu, şimdi Ankaradadır galiba. Memlekete faydalı birkaç evlât ve birçok talebe yetiştirmiştir. Serbest tenkid taraflısı olduğundan, oğullarından hiçbiri hiçbir hususta kendisile ayni fikre sahip değildirler.

Pek çok kitabı vardır. Bunlardan karagöze, tiyatroya, resme, şiire, edebiyata, romana, denemeye ait olanlar bir tarafa bırakılacak olursa asıl mesleği olan içtimaiyatçılık veya terbiye bahsinde hiçbir şeyi olmadığı görülür. «Batak» romanında batakçılığını, «Türke doğru»da nasıl kendine geldiğini acıklı acıklı anlatır. Lisanı sade, nükteleri anlaşılmaz bir güzelliktedir.

★

BOZCALI, Sabiha Rüştü — (Doğum tarihi meçhuldür). Kudemayı ricalden, Memduh Paşa damadı emekli Amiral Rüştü Bozcalı'nın kızıdır. Ressamdır; fakat (affedersiniz) kübik ressamlardan değildir. Hattâ, kendi yüzüne bile boya sürmekten hoşlanmaz. Bizde resimle uğraşan hanımlarımızın önderliğini yapanlardandır. Kireçburnundaki sahilsarayın arabalığında bir mimarî inkılâp yaparak

Bozcalı iş başında

orayı atelye haline koymuştur. Avrupada seyahatten vakit buldukça gelir, yerli atelyesinde sanatın şahlanmış eserlerini yaratır. Faşist İtalyada senelerce kalmış ve resim sanatının muhtelif cihetlerini öğrenmiştir. Muharrir ağababalarımızdan Refi' Cevad Ulunay, Sabiha Rüştü Bozcalı'nın eniştesidir. Eniştesinin «Saçlarıma ak düştü, sana ad bulamadım» adını verdiği tablosunu yaparken alınmış resmini neşrediyoruz. Her ne kadar ressam daha ziyade natür-mortlarda ve manzara resimlerinde muvaffak oluyorsa da, Ulunay'ın manzarası, gördüğünüz gibi, hiç de fena olmamıştır. Sabiha Rüştünün bu eseri hangi müzeye göndereceğini tabiî bilemiyoruz.

Bozcalı, yıllardanberi emek verdiği resim sahasında yüzlerce eser yaratmış ve sergiler açmıştır. Sergilerinde en fazla muvaffak olan kadın ressamımız odur.

İLÂN

Kendilerini dostumuz olmak şerefile mübahi gören tanıdıklardan diğer rüfeka arasında bir an önce yerlerini almak dileyenlerin resimlerini göndermekte acele etmeleri rica olunur. Dostumun dostu benim de dostumdur kavli meşhurunca tanıdıkların tanıdıkları da bu ilânı davetiye telâkki edebilirler.

FIKRALAR

YUMURTA

Hanendelerden biri Doktor Cemal Zeki'ye sordu:

— Taze yumurta sese iyi gelirmiş, öyle mi, Doktor?

— Evet, hanımfendi. Aksi takdirde size çürük yumurtayı münasip görürler!

MÜŞTERİ

Doçent Dr. Feyzullah Doğruer, genç kıza görünüşte iltifat etti:

— Gülümsediğinizi gördükçe size randevu vermek istiyorum.

Kız, kızdı:

— A! Ne münasebet! Siz beni ne zannettiniz?

— Asıl siz beni ne zannettiniz? Ben dişçiyim...

ZÜĞÜRT TESELLİSİ

Kaynanadan telgraf gelmişti:

«Treni kaçırdım. Yarın ayni saatte yola çıkacağım.»

Damat sevincinden havaya fırladı:

— Mükemmel! Yarın da ayni saatte yola çıkarsa yine treni kaçırır... Yaşasın!

ARİFANE

Kadın lokantada nezaket gösterdi. Kendisine listeyi uzatan adama:

— Siz ne yerseniz ben de ondan yerim, dedi. Kuzu kızartması yiyeceksiniz değil mi?

TIPKISI

Cahide Sonku seçeceği kumaşı biraz daha gözden geçirerek sordu:

— Rengi atmaz ya?

Tezgâhtar, tezgâhtarlığını gösterdi:

— Ne münasebet, hanımfendi? Sizin saçlarınızın şu altın rengi gibi bunun da rengi tabiîdir...

Cahide, derhal kumaşı almaktan vazgeçti!

FAZLASİLE

İstanbul Hemşeriler Cemiyetinden Orhan Erdenen, radyo temsil kolundan Kemal Tözem'i Cemiyete yazmak istiyordu:

— Toplantılarımız çok faydalı oluyor. Konuşuyoruz, fikir beyan ediyoruz, münakaşalar yapıyoruz... dedi. Kemal Tözem ellerini kaldırdı:

— Yok, azizim, benden paso. Ben evliyim... Lüzumu yok.

EYVAHLAR OLSUN!

Mişon son nefesini vermek üzereydi. Vasiyetine başladı:

— Salamonun bana on lira borcu var... Levi'nin borcu otuz üç buçuk lira... Sonra, unutmayın: Moiz'in de yirmi beş lira borcu var..Rabeka hayran hayran bakıyordu:

— Maşalla, maşalla! Son dakikada bile hafızası sağlam.

Mişon devam ediyordu:

— Benim de Şaloma yetmiş beş lira borcum var...

Rabeka çığlığı bastı:

— Eyvah, nazar değdi! Hezeyana başladı!

MEKTEP!

Ankarada açılan resim sergisini geziyorlardı. Bakanlardan biri sordu:

— Bu ressam hangi mektepten acaba?

Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri cevap verdi:

— Herhalde iptidaî mektebinden olacak!

FAZLASİLE

— Bu pazar size geleceğiz.

— Buyurun.

— Ne getirelim?

— Hiç. Kendiniz gelin, yeter de artar bile.

BETERİN BETERİ

Üçüncü bir dünya harbinin gittikçe yaklaşmakta olduğundan bahsediliyordu. Şükrü Kaya:

— Eyvah! dedi. Desenize ondan sonra yine üzüntülü, sıkıntılı bir sulh devresi yaşıyacağız!

TAVSİYE

Gişe memuru hacıağaya iyilik etmek istedi:

— İzmitten akşama döneceksen gidip gelme vereyim, ağam?

Ağa kızdı:

— Biletlerin hemisini sen mi satacağın? Bırah biraz da İzmitteki biletçi gazansın!

HAPŞU!

Kasım Kufrevî, Hüseyin Cahid'e soruyordu:

— «Hapşırmak» mı demeli, «aksır mak» mı, Üstad?

Emekli dilbaz, cevap verdi:

— İkisi de olur. Fakat «aksırmak» daha nazikâne olanıdır.

— O halde yerine göre kullanmalı. Meselâ çocuk kısmı aksırır, kayınvalide cinsi ise hapşırır!

AYNİ AN

Esat Mahmut Karakurt'un hazırlamakta olduğu yeni şaheserinde şu satırların bulunduğu inanılır kaynaklardan haber alınmıştır:

«İki sevgili hasretle birbirlerinin kollarına atıldılar ve temiz bir sevgiyle, birbirlerini ayni anda alınlarından öptüler...»

EV Kuranlar, EV Yapanlar!

Yeni ve mes'ut bir hayat için yuva kurmak istiyen çiftler ömürleri boyunca kallanabilecekleri çok nefis mobilyaları,

Apartıman, köşk, dükkân, müessese yaptıranlar da doğrama işlerinin en mükemmellerini, bu işleri en zevkli, sağlam ve nefis surette yapan

CEVAT YÜRÜR

fabrikasına sipariş etmelidirler.

Cerrahpaşa Cad. Tel: 24123 İstanbul

Diş macunlarının en

SAYI: 240

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Kardeşler Basımevi - İstanbul

Mizah

Kartopu!